

fige, at Kommissioner havde til Formaal at faae Sagerne skudte ud, og dette gaar det dog ikke an faaledes at fige. Desvaerre kan det jo have vaeret Tilfaeldet, at Kommissioner have kunnet foere det med sig, at en Sag er bleven skudt ud, men at man skulde nedsaette Kommissioner blot for at faae Sagerne skudte ud, tror jeg dog ikke, at man kan fige. Jeg for mit Vedkommende skal stemme for Forslaget om 3000 Rb. til en Kommission til at undersoegge Arbeidernes Forhold, fordi jeg tror, at det, hvorpaa det her vaesentlig kommer an, er at faae et Kjenndskab til disse Forhold, som vi ikke have noget andet Middel til at faae, og som de udsendte Arbeiderstemmata, forsaavidt de ere komne tilbage, upaatvovelig ikke ville slaa til at skaffe os. Den Frygt for Kommissioner, som man her fra flere Sider har udtalt, er saa meget merkeligere, som det er et Middel, der med overordentlig stort Seld er blevet benyttet og stadig benyttes i de fleste andre europaeiske Lande; men vi skulle jo i saa mange Ting have vort paa vor egen Maade, og saa skulle vi maasse ogsaa i Fremtiden have det i denne Retning. — Naar jeg ikke har tiltraadt Ministerens Forslag om Tilskud til Lemvighavn, saa er det ganske simpelt af den Grund, at efter den Stemning, som jeg fandt at vaere tilstede, antog jeg ikke, at det kunde nytte noget. Jeg skal gjore opmaerksom paa, at det, der her bydes paa i Lemvig i Stedet for det, som Ministeren bød den, er, at man giver den et Tilskud af omtrent 2,000 Rb.; dette betyder Udvalgets Forslag. De ville se, at Ministerens Forslag gif ud paa, at Byen skulde have en Gave af 6,000 Rb. og et Laan af 7,000 Rb., som skulde afdrages og forrentes med 6 pCt., altsaa 4 pCt. Rente og 2 pCt. Afdrag. Den vilde altsaa komme til at betale 420 Rb. om Aaret i en Raekke af 28 Aar, og faaledes som Udvalgets Forslag er stillet, vil den komme til at betale 260 Rb. om Aaret i 10 Aar og derefter 6 pCt. af 13,000 Rb. om Aaret. Det er en Moderation af 160 Rb. om Aaret. Det er dette, der i Virkeligheden staerkes Kommunen, og det er ved Slutningen af de 10 Aar omtrent 2,000 Rb. Det er ikke nogen overdreven stor Stotte, som derved gives Byen. Det er kun forsaavidt en Stotte, som den skyder den Tid noget laengere ud, da Havnen vil komme til at faae den fulde Byrde af dette for Byens Eksistens vistnok overordentlig noevndvige Arbeide. — Jeg skal ogsaa stemme for Forslaget om de 1,000 Rb. til en Sifferkommission, da jeg, ligesom flere andre Valere, ikke kan erkjende, at Meningen med de 2,000 Rb., som Indenrigsministeren har begjaert under Nr. 19, oprindeligt har vaeret rettet mod dette Formaal. Skulde imidlertid de 1,000 Rb., hvad der jo vel er Udsigt til, blive negtede, skal jeg for mit Vedkommende ganske vist ikke reise nogen Indsigelse imod, at den aerede Minister ser at hjelpe sig efter den Anvisning, der er givet. — Om Hus-

sliden skal jeg ikke videre udtale mig, men kun fige saa meget, at dersom man tror, at den Tid, der for anvendes til Huslid, nu helt igjennem anvendes til aandelig Beskjaeftigelse og aandelig Uddannelse, ser man Verden gennem mere forskjonnende Brillen end dem, jeg bærer til at se med. Det er ganske rigtigt, at man ikke kan skaffe den gamle Huslid tilveie igjen, men dette ligger simpelthen deri, at den ikke laengere kan betale sig. Den Huslid, som vi tidligere brev, kan ikke betale sig, fordi Industrien jo er saa vidt fremskreden her i Landet, at de Ting, man tidligere tilvoerede, nu kunne kjøbes bedre og billigere, end man kan tilvoere dem ved Huslid. Men jeg kan ikke indrømme, at Husliden ikke skulde vaere et Gode, som vi af alle Kraefter maa stræbe for at uovikle — ikke den gamle Huslid, men det er jo at henge sig i et Abjektiv; vi kunne jo indskyde et andet Abjektiv og fige: den nye Huslid. Men naar det aerede Medlem her foran N. Sentes, Aarhus Amts 3die Valgtreds) talte om, at Kvinden stod op og spandt om Morgenen, og at man derfor fandt Sufset i Norden, saa siger jeg, at jeg ogsaa kjender dertil; jeg er opdraget i et Hus, hvor Kvinderne ogsaa spandt, og hvor Alt, hvad Sufsets Medlemmer vare klædte i, blev spundet og tvundet og forarbeidet i Hjemmet tilligemed en stor Mængde af de Ting, som vi nu kjøbe udenom, og dette Hjem var ikke forsojnt; jeg haaber ikke at vaere forsojnt. Det er navnlig fra Kvinden, at den Huslid, som vi nu trænge til, skal udgaa. Naar det aerede Medlem med en vis Spot talte om disse Smurrepibier, saa skulde det aerede Medlem ikke have gjort det; thi de fortjene det ikke; de tilvoeres jo ikke for den Raagjaelsendes egen Fornoielse, det er ikke, for at han skal have Fornoielse af den, at man vil leve ham at tilvoere dem, men det er, for at han skal have en Indtægt af dem, for at en Mand, der er stillet i smaa Raar og har mangan en Time til sin Raadighed, kan have en lille Biindtægt af en saadan net lille Bibeskjaeftigelse. Der indføres aarlig store Partier af simpelt Vegeti her i Landet, som gaar til de Velhavendes, de Riges Børns Fornoielse — jeg vilde ønske, at det ikke var saa meget, som det er, men det er der — og jeg vilde ønske, at en Del af de Penge, som nu føres ud af Landet til disse Ting og derved komme andre Landes fattige Almue til gode, maatte komme til gode i vort eget Land, og det kunne de, naar man noget mere vilde støtte saadanne Bestraebelser som dem, det aerede Medlem omtalte paa en Maade, som jeg i alt Fald for mit Vedkommende ikke synes rigtig godt om.

Tugen: Jeg vil kun bemærke, at jeg tror, at den Indvending, som det aerede Medlem for Aarhus Amts 1te Valgtreds (Winther) gjorde, imod Uendingsforslaget af det aerede Medlem for